

ԱԶԳԱՅԻՆ

Յրադիր երկուսն թերթին Մամուլի
դէմ դրած մէկ յօդուածին վերջը զՄի-
սաքեան էֆէնտի պատուած էր սա
հասուածով:

«Դուք, էֆէնտի, երբ զՄամուլ մեք քա-
«դաքական ատեններ հրաւիրեցինք, զմեզ դա-
«տապարտեցիք «ըրածնիդ տղազգի մատր գոր-
«ծոյն մէջ մտցնելէ» ըսելով. այժմ յայտնուե-
«ցաւ թէ՛ կաթօլիկայ մատր Մամուլի միջոցաւ
«արդէն մեր մէջ մտեր է եղեր, և եղբայր»
«եղբոր դէմ հաներ է»:

«Այժմ լուր պիտի կենաք թէ պիտի խօ-
«սիք»:

«Ես իրաւունք չունիմ ձեր դատաւանդ
«խնդրելու, եթէ արդէն դուք ինքնաբերաբար
«միջամտած և կարծիք յայտնած չըլլայիք: Սա-
«կայն հիմայ ձեր լուսթիւնը, եթէ երբեք
«ընարէք լուր կենալ, չը գիտեմ թէ ինչ պի-
«տի նշանակէ. հաւանութիւն Մամուլի գաղտնի
«դէմքով և իբրեւ Հայ կաթօլիկայ ծառայե-
«լուն, թէ դատաւարութիւն. բայց սա ևս
«ճշմարիտ է թէ լուսթիւնը երբեք դատաւար-
«տութիւն չէ»:

«Հայոց ազգը ձեզ կապտէ լսելու, ձեզ
«որ կը պաշտպանուիք Մամուլէն, ձեզ՝ որ ներ-
«կայ խնդրոյս միջամտած էք ինքնաբերաբար,
«ձեզ՝ որ վախ չունիք տապալակելու մէջ ինքզինք-
«նիդ Մամուլի խայտառակութեանցը մաս-
«նուած տեսնել, վերջապէս ձեզ՝ որ ամեն
«խնդրոց մէջ մի միայն անաշու ըլլալիդ աշ-
«խարհիս բոլոր հարստութիւնը ունենալէ
«բարձր և նախասկզբ կը համարիք»:

ՊԱՏԱՍԻԱՆ

ԱՌՈՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Էֆէնտի:

Ասկէ տասուրեք օր առաջ, երբոր ըն-
դունած սկզբանցը հակառակ հայկազուն
ստիւղի հետ այլազանց դատաւարանին
կերթայիլ յանդիման լինելու, աղբաւ-
լով առաջարկեցի Հրամանոցը, և երգ-
մենեցուցի գրեզ, որ ազգիդ նաւագեալ
պատուոյ մնացորդին խնայելով դառնաս
այն ճանապարհէն, և դաս, ընկերիդ հետ
ազգիդ առջև դատուիս: Հրամանքդ այն
ժամանակը կարեւորագոյն պատճառներդ
մեծ բարեկեցութեամբ ինծի հրապա-
րակաւ յայտնելով շարունակեցի ճանա-
պարհդ, և ևս, տեսնալով թէ հաջէ եղեր
բաւականութեամբ, մայրիցի, որ նաեւ օ-
տարի ատենին առջև ձեր դատն ու դըժ-
տութիւնը խաղաղութեամբ վախճանի:
Այնուհետեւ, ձեր դատաւարանին ընթա-
ցիցը վրայօք օր ըստ օրէ դրածներուդ ուշ
դնելով դիտած էի, որ դո՛ւ էիր առաւ-
ծնուցածէն, իրքն ըստ հաճոյիցդ կը յա-
ջողէր, և կակնկալէի, և կակնկալեմ իսկ,
որ յաղթանակը Հրամանքդ պիտի վատը-
կիս:

Բայց յանկարծակի և զարմացմամբ տե-
սայ, որ մինչդեռ դատող պետութեան
անկաշառ և անսղփ դատաւարանին տակ

անսայթաք կը յաջողէր, յաջող դատաւ-
տանդ վայրկեան մը հոն ձգելով ստիւղ-
կառնես ինծի կուգաս և կըսես, թէ ո-
րովհետեւ զիս դատեցիր այլազանց դա-
տաւարանին դիմելու համար, առաջդա-
տէ:

Էֆէնտի, առանց Հրամանոցդ հաճա-
թիւն մատուցանելէ խորշելու՝ կըսեմ, որ
Դուռն երթալուդ համար դըքդ դատե-
լու յանդգնած չեմ, այլ աղերսած եմ որ
չերթաս: Բայց ինչ և իցէ, Հրամանոցդ
խօսքն ահա կը վիայէ, որ իմ խօսքս Դու-
ռն երթալուդ վրայ էր միայն, և ոչ թէ
ընկերիդ հետ դատուելուդ համար. և
ըստ այսմ, ձեր վիճի նիւթոյն վրայ խօ-
սած չեմ, մէկուդ՝ Անիբաւ ևս, միւսոյդ՝
Արդար ևս ըսած չեմ: Մէկ խօսքով, ես
ձեր վիճին միջամուխ եղած չեմ, ոչ եթէ
Մեզ իմ արդարութեան վրայէն համար,
վասն զի Հրամանքդ ալ նոյնչափ ինծի
մարդասիրած ևս, և առաւել եւս, իմ
հրապարակ դալս սիրով սղջունած ևս:
Ոչ դարձեալ՝ Մեզ արդար ինչ-որ բան
կէ-դ, վասն զի, ես այնպէս չեմ համա-
րեր, թէ երեկ ինծի համար բարի խօսու-
ղը վաղն ալ հարկաւորաբար պիտի չա-
րախօսէ. և դարձեալ թերթի մը ինծի
դէմ սուր շողայունելուն համար քունս
փախցունող մարդ չեմ:

Ես ձեր վիճին միջամուխ չեղայ, այն
պատճառաւ, որ վեճն ընդհանրական,
համազգային չէր, այլ երկական. օրինա-
կը չար էր, բայց վրասն ու օգուտն եր-
կուքն մէջ անխօսուելով՝ առանց երկու-
ցունց կամ դէժմ միոյն կողմանն ինքնա-
բերաբար խօսիլը ներելի չէր արտաքինոց,
զի կրնար վեճը զայրացունել, և վտարիկ
խաղաղարար վերքի փոխարինել: Բայց ո-
րովհետեւ հիմայ Հրամանքդ ուղղակի ին-
ծի դիմելով կը սղահանջես եղբայրաբար,
որ մէջընդիւր քաղաքաւ կենալով ընկե-
րդ դատեմ, ինչպէս որ դեռ քաղաք չէ-
լէք, Հրամանոցդ սպաս մատուցանելու
փութով յանձն կատարեմ ըստ իմ երկու-
քդ միանգամայն դատել, վասն զի, ինչ-
պէս որ վերն ապացուցի, Հրամանքդ
արդէն առանց հրամանի դատելու
մարհափ չեմ:

Օգտէն էֆէնտի, ինծի շնորհած իրա-
ւարարական իշխանութեամբդ Հրամա-
նոցդ կըսեմ, թէ իբրեւ դատաւարող պար-
նիս Մախ երդեալ, որ իմ գանդիդ հը-
րապարակադ իմ թեան մէջ, Հրամանոցդ
ուղղեալ ամբաստանական բառերն առա-
ջին անգամ արտաոտանելն ստիւղ է մի-
այն, և ուրիշ հրապարակադիր մը եր-
բէք այդ բառերն ուրիշ մը համար
գրէն փախուցած չէ. առաւ, երբոր ես
ալ յերդ մանկդ համարուելով իրաւարո-
րի իշխանութեամբս վճռեմ, թէ անմեղն
ի ձէնջ նախ նա ընկեցէ քար ի վերայ

դորա, Հրամանքդ ալ ինծի պատասխա-
նես, թէ Զարկ ինծի համար, և մի երկ-
մտիր: Օգտէն էֆէնտի, դարեմ քարն
ընկերիդ դիմուն, թէ Հրամանոցդ ժա-
մանակ տամ մոմքաւար: Լաւ. ահա ս-
տիկ վեց ամիս կուտամ Հրամանոցդ, և
կանցնիմ ուրիշ հարցաւորածի:

Օգտէն էֆէնտի, դատելու համար ին-
ծի բերած պատանիդ ես քաջ չեմ ճանչ-
նար. չգիտեմ, թէ սուր ճանձ է, ինչ
տաղանդ ունի, ինչ դատաւարակութիւն
և ինչ ուսմունք առած է, և իր բնաւո-
րութեանը մէջ ինչ կատարելութիւն կամ
ինչ թերութիւն կայ: Ուստի, իբրեւ ի-
րաւարար, սղջամիտ վրայի պէտք ունիմ,
և վիան ալ Հրամանքդ ես. Հրամանքդ
անցեալ օր բացայայտակի դրած էիր,
որ այս պատանին ոչ կարգաւ դիտէ,
ոչ դրել, և ոչ իսկ տարողորել: Եյ ա-
ղէկ, ինչ կը կամիս, որ ընեմ այս անու-
ն և անդէտ պատանուդ. առիկայ դատե-
լէն առաջ դպրոց խրկելու է. և Հրա-
մանքդ դպրոցին հոգն ալ վրադ առնե-
լով՝ դրած էիր, թէ քսան տարի զինքդ
կը կարդացունես: Եյ աղէկ, այն օրէն
ի վեր այդ անուղղայ պատանուդ դա-
տաւարակութիւնը Հրամանոցդ ճիշդին
պարտքն եղած է, ուստի և ես իբրեւ ի-
րաւարար, Հրամանոցդ կառավարեմ,
դէժմ հինգ տարի այդ պատանուդ կար-
գաւ, դրել և խորշիլ ուսուցանել, և ա-
պա հաւատարիդ հետ դատի դալ: Ողիմ
պիական մրցանաց օրմը Աղէքսանդրի ա-
ռաջարկեցաւ, որ ասպարէս իջնայ: Չեմ
իջնար, ըստ, որովհետեւ մրցակից թա-
ղաւոր չիկայ հոն: Հրամանքդ ինչ կը
սես: Եթէ կըսես, որ դատաւարակելու
խոստմունքդ վարկադարալի զրուցուած
խօսք մըն էր, և հիմայ ընկերիդ նախա-
տիք կրամ ըլլալուդ համար կուգես, որ
ընկերդ հիմայ դատեմ, դարձեալ կը
սեմ որ երկուքդ մէկէն կը դատեմ, և
նոյն իսկ Հրամանոցդ խօսքովը, վասն զի
Հրամանքդ արդար դատաւարանն ու ար-
կար վճիռն ինքնին մատակարարած ե-
լինծի այսպէս ըսելով:

«Դուք, էֆէնտի, երբ զՄամուլ մեք
«քաղաքական ատեններ հրաւիրեցինք,
«զմեզ դատաւարտեցիք՝ ըրածնիդ այ-
«լազգի մատր դործոյն մէջ մտցնելէ
«ըսելով. այժմ յայտնեցաւ, թէ կաթօլի-
«կայ մատր Մամուլի միջոցաւ արդէն
«մեր մէջ մտեր է եղեր, և եղբայր եղ-
«բոր դէմ հաներ է»:

Լաւ. Հրամանքդ եղբայրդ կը ճանչ-
նաս, ես ալ դըքդ անոր կըրպայ կը ճանչ-
նամ, և իբրեւ իրաւարար ձեզի կը պատ-
ուիրեմ, որ դուք ալ կաթօլիկի մատր մա-
տաւրն Աստուծոյ մէջընտել հանէք, ու
զիրար համալուրէք. և թէ զձեզ իրար
բերելու համար իմ միջնորդութիւն կըն-
դունիս, Օգտէն էֆէնտի, անխորիւ, և
եւ հրամանիդ կամ:

Ամենադատարարս եղբայր,
Խ. Պ. ՄԻՍԱԲԵԱՆ

Պատրիարքական փոխանորդ գերապատիւ Տ. Մկրեան Հայրն կիւրակէ օրը Գարակէօմիւրի կեկեղեցին հանդիսաւոր Պատարագ մատուց, և Պաշտօն կատարուեցաւ ի յիշատակ վախճանեալ Պօղոս աղայի Օտեան, որ՝ բազմադիմի ազգօգուտ բարեգործութիւններէ զոտ՝ յատկապէս յիշեալ թաղին վարժարանին համար մեծագումար դրամ կտակած է։

Եկեղեցական այս հանդիսին ներկայ էին Օտեան վսեմախայլ Գրիգոր Եփէնտի, Միսաքեան մեծապատիւ Խաչատուր Եփէնտի, և այլք։

Պափրայէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտան, յուլիս 6 թուով նամակաւ մի։

« Կվախյուի, թէ քաղաքիս ազգայնոց ներկայ գոհացուցիչ վիճակը մօտերս կը խանգարի։ Քանի մ'անձինք անձնական առեւտրութեամբ ջանահար կ'ընեն խոսքովեան որոմներ ցանելու։

« Սամառնի ազգային վիճակը ոչ նըուազ ցաւալի է։ Ոչ միայն օրինաւոր գըւրոց, այլ ծաղկոց իսկ չունին։

« Կիրատուներ վիճակը գոհացուցիչ է։ Ունին բարեկարգ, և արդիւնաւոր վարժարան մի։ »

Զմիւռնիայէն վերջին օրերս եկած տեղեկութեանց վրայ կզուշակէինք թէ այս քաղաքին պատուարման ազգայնոց մէջ մօտերս ծանր յազմունք մը պիտի ելնէ։ Ահաւասիկ նոյնը կը դուժէ յուլ 21 թուով գրուած հետեւեալ նամակը, զոր մասնաւորապէս Պատրիարքարանի ուշադրութեան կ'մատուցանեմք։

... Խմբագիր

Հաճեցէք, կիսնդրեմ, այն գրութիւնս ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ հրատարակել, որ ժողովի մը համառօտ նկարագրին է։

Երէկ ազգային առաջնորդարանը ժողով մը գումարուեցաւ, որուն ինչ անուն արուիրը քիչ մը դժուարին է գտնել։ Այս անգամ ի ժողով հրաւիրողը ընդհանուր ժողովոյ ատենապետը չէր, այլ վալի բաշայի հրամանաւ առեւտրական ատենի նախագահ վսեմաշուք Քեամիլ պէյն էր։ Հրաւիրեալները սկսան գումարուիլ առաջնորդարանին մեծ սրահին մէջ, որ գրեթէ 70 հոգիի չափ կային։ Ներկայ էին նաեւ քաղաքական ժողովին անդամները և երեսփոխանական ժողովին անդամներէն ոմանք։

Ատենը բացուեցաւ Քեամիլ պէյի նախագահութեամբ, ուր տեղ սկսան վիճաբանութիւնները բուռն կերպերով և սարսափելի աղմուկով։ Քաղաքական ժողովոյ անդամները իրենց ժողովին օրինաւորութիւնը և այն ժողովին ապօրինաւորութիւնը կերպիւ իւրեք կը հաստատէին։ Բայց միւս կուսակցութեան յայտնի պարագլուխ Սպարդաբեան վսեմ Եաղուպ էֆ. սաստիկ յուղումով՝ քաղաքական ժողովոյ անդամներուն ստատիկաբար կը պօստար և իր ամէն ըսածները իւր հետեւողներու կողմէն եփէ եփէքէնով կը վերջանային։ Ժողովին խիստ յազում ժամանակ Միսքեան Ղազարոս աղա անուն անձը քաղաքական ժողովոյ անդամի մը վրայ յարձակելով զանի ձեռնը փորձ կը փորձէր։ Մեր — ազգային առաջնորդարանին, գրեթէ ազգային ժողովի մը մէջ։

Հուսկ ուրեմն նախագահը յանձնաժողով մը կազմելու առաջարկութիւնը բրաւ և հրամանի վսեմ։ Վալի բաշային։

Քաղաքական ժողովոյ անդամները բողոքեցին այն առաջարկութեան դէմ, առարկելով թէ քանի որ քաղաքական և երեսփոխանական ժողովները ունինք, յանձնաժողովի պէտքը չկայ։ Բայց վսեմ Եաղուպ էֆ. սաստիկ բորբոքած, գուր օրինաւոր քաղաքական չէք, պօստար մինչդեռ պահ մը առաջ ինք և իր հետեւողները կատարեալ գոհունակութիւն յայտնած էին քաղաքական ժողովէն։ Ստոր վրայ երբ էլ մասեան էֆ. Ս. Պատրիարքին մէկ նամակը հանեց որ անոնց օրինաւոր քաղաքական ժողով ըլլալը կը ճանչնար և կ'հաստատէր իր կնիքով, և զայն Քեամիլ պէյի կցուցնէր, Սպարդաբեան էֆ. անմիջապէս թուղթը էլ մասեան էֆէնտիին ձեռքէն կորզեց ու գետին նետեց։ Արդարեւ ընթերցողը պիտի գտնէ թէ ինչ ցաւալի է որ տաճկաբնակ երկուք ու կէս միլիոն Հայոց պատրիարքին ստորագրութիւնը և ազգային պատրիարքարանի կնիքն էֆէնտիի մը կիրքերուն զոհ կ'ընթայ, և տուաւ ցաւալին այն է որ խումբ մը էֆէնտիներու մէջէն մէկը ազգ. պատրիարքարանին և պատրիարքին պատուոյ նախանձախնդիր չի դրանուիր, բայց ի քաղաքական ժողովոյ անդամներէն որոնց ձայնը միւսներուն ազմուկին մէջ կը խափանուի։

Զի մունանք ըսել նաեւ որ ժողովին մէջ Սպարդաբեան Եաղուպ էֆ. ազգային դործոց ատենագրալի Պալապանեան պատուելի Սարգսիս սաստիկապէս կշտամբեց (պէ ֆէմբէ Բերս Կարէքէօ, Եփէ Կարէ Կարէ Կարէ) և ստոր նման քանի մը ծանր և նախատական խօսքերով վիրաւորեց պատուելիին սիրտը, մինչդեռ ասիկայ քաղաքական ժողովին իրաւունքները Սահմանադրապէս կ'հաստատէր և օրէնքը յայց կուտար։

Վերջապէս ըստ խնդրանայ վալի բաշային և ընդդէմ բողոքանայ քաղ. ժողովոյն յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ ինչ դործի ծառայելին նոյն իսկ իրենք անդամ կարծեմ չդիտեն։

Ահաւասիկ... Խմբագիր, ժողովի մը համառօտ նկարագրութիւնը։ Ժողով մը որ ուրիշ բանի համար չէր բայց միայն իրենց կիրքը ազգային նախապաշարման մէջ յազեցնել և ազգը անոնց երկպառակութեան զոհ ընել։ Յիրաւի, կուզէի այս երկպառակութիւնները ձեռքի մի տա մի պատմել բայց թէ՛ ժամանակիս կարի սղութեան և թէ՛ ընթերցողին ձանձրոյթ չտալու համար այսչափս բաւական կը համարեմ, ուրիշ անդամներու ձեռնով երկարօրէն խօսիլ։

Լրագիրս մամուլը դուրեւրեւ վրայ էր, երբ իմացանք թէ Խառն ժողովն երէկ տան նստին մէջ խորին ուշադրութեան առնելով խմբի ներկայ յաղեալ վիճակը՝ որչափ է որ Ամասիոյ և Մարզուանու Առաջնորդ Եղեանեան գերապատիւ Տ. Յովհաննէս Ս. Արքեպիսկոպոս երկուք իրար և սահմանադրապէս ընտրել տայ Առաջնորդ մի։

Ժողովն այս որոշումն երէկ հեռագրով ծանուցեր է իզմիրի առաջնորդարանին, և Եղեանեան Սրբազան ալ հաճեր է վաղը հինգշաբթի իզմիր ուղեւորել։

Խառն ժողովն երէկ Պրուսայու խընդւոյն վրայ ալ բաւական խորհրդակցելէն յետոյ՝ որչափ է դարձեալ բանակցիլ Բ. Դրան հետ դրով և բերանացի, Պրուսայի գերապատիւ Առաջնորդին վերադարձին համար։

1873 յուլիս 1, Կ. Պօլիս

... Խմբագիր

Այն երկիր՝ որոյ վրայ Աստուած սկիզբէն իր շնորհաց և իմաստութեան հագին թափելով՝ սրբոյն Սահակայ և Մեսրոպբայ նման լուսաւորիչներ և թարգմանիչներ ծնաւ ի ծոց ազգիս Հայոց, այն երկիր, կըսեմք, որ երբեմն ի ձեռն այսպիսի սքանչելի սուրբ արանց բարբ. Հայաստանեայց աշխարհն Աւետարանի ճրագով և գրական գալուստութեամբ լուսաւորելէն զինի, իր լոյսն օտար աշխարհաց և ազգաց ալ կ'հաղորդէր, այսօր միայն ինքն, միայն Մուշէ՛ որ մութի և թշուառութեան մէջ խաղաղութեամբ կատաւալի, և իր իրաւունքներէն կորկուի։ ճշմարիտ է՝ որ Մշոյ երկիրն այսօր դարձեալ նոյն ծընդոսկան մտօք մտացի որդիներ ծնանող երկիրն է, բայց այն հովիւներու գաւազանի ներքեւ չէ, որ նախնեաց հաւաքարհի հետքով և հոգւով ժողովուրդոց գէտ ի լոյս առաջնորդեն։ Հիմայ հովիւներն իրենց անձերն կ'արածեն, և ամեն գործերով խաւար կ'աւան մեր մրայ, ու լոցմէ երկրիս զգայուն որդիքն իրենց յոյս խաւառ կ'արեւով տհա՛ առանձին ընկերութիւն կազմելու կ'սկսեն, և նոյն լուսատարած երկրի Մուշ քաղաք տուանի մէջ յանուս սրբոյ թարգմանչաց կեղբոնական ուսումնարան մը հիմնել կ'եննարկեն, ուր Մշոյ և իր շրջակայ գիւղօրէից խեղճ և միանդամայն աշխիւ և սրտմտմանկունքն հաւաքելով գաւառապետ և Տարանոյ Մամիկանից տան լուստուռ նոր նոր ճրագներ պատրաստեն ի հարածել զխաւար աղխաութեան և թըշուառութեան։

Աւ այս ձեռնարկ Մշոյ երկրի աղքատ ժողովուրդեան և նորատունի ընկերութեան նրա տկար ձեռքերն բաւական չդալով ի շինութիւն և ի պոհապանութիւն նոյն ազգաբնոյ յորիկն, կըզարտարի ապեալ նախադրանքով ամենայն անկեղծ ոգգատէր Հայերուն ձեռնառնութեանը դիմել, որոյ սրտի մէջ ազգային ողջամիտ գաւառապետութեան նախաձեռն, ազգի զաւակաց վրայ ունենալիք սէրը գոթիլ և կարեկցութիւնը առկա ին՝ կեկոյանի են, մանաւանդ Մշոյ երկրի ալէս մէկ երկրի համար։ Դու իրաւասանքը 2, 3, 40 դահեկանի և մինչև մէկ արծաթ մեծի տիլէի և օսմանեան կէս լիւրոյ ոսկիի և քանի զին չնշանակուած ստակիի կոխուած են ամեն կարգի անձանց զիրաւմասցիլ ըլլալու համար։

Անդամք թարգմանչաց գալուցական ընկերութեան անօրէն ժողովոյ

Դանշապետ՝ Կարապետ Բոլբէկեան
Թովհանէս Ամարանի Գերապ Մատթէան
Գաւառ Տէր Դաւիթեան

Յեղեկեան մեծ. Սիմոն Էֆէնտի. Իւս-
կիւտարի Ինտոյէ թաղը գիշերօթիկ
վարժարան մը բացած է ամսոյս սկիզբէն՝
հետեւեալ պայմաններով, զորս կհրատա-
րակեմք՝ արդիւնաւոր յարաւեւութիւն
մտցնելով յամենայն սրտէ։

1. Վարժարանս բացուած օրէն մինչև տարի
մը ընդունելի աշակերտաց թիւը երեսուն պիտի
ըլլայ։

2. Ի վարժարանս ընդունելի աշակերտք առ-
նուաղն եօթն տարեկանէն վար, և առ առա-
ւելն տասն և չորս տարեկանէն վեր պիտի չը-
լան։

3. Ի բարոյական արատաւորեալ աշակերտ
չընդունուիր. իսկ եթէ ընդունուելէն ետքը ըս-
տուգուի, կը մերժուի վարժարանէս։

4. Տարախօսիկ հիւանդութեան ենթակայ
աշակերտ չընդունուիր, իսկ եթէ ընդունուելէն
ետքը ստուգուի, կը մերժուի վարժարանէս։

5. Երկու կարգի թոշակաւ աշակերտ կըն-
դունուի ի վարժարանս։

Առաջին կարգ. Առման սրահին մէջ ընդու-
նելի աշակերտաց համար ծնողք տարին երե-
սունք հինգ Օսմանեան լիրա պարտին վճարել։

Այս սրահին մէջ աշակերտք պիտի ուսանին
Ա. Քրիստոնէական վարդապետութիւն

Բ. Բարոյական կրթութիւն

Գ. Հայերէն իր բոլոր հիւղերովը

Դ. Տաճկերէն իր » » »

Ե. Պաղլիերէն իր » » »

Զ. Անգլիերէն իր » » »

Է. Թուրքանութիւն իր բոլոր հիւղերովը

Ը. Պատմութիւն։

Երբ տասնի չափ տղու ծնողք կամին որ ի-
րենց զաւակացը դաշնակ կամ գծադրութիւն
ուսուցուի, սահմանեալ թոշակէն զատ տարին
հինգ Օսմանեան լիրա եւս պարտին վճարել։

Երկրորդ կարգ. Նախակրթական սրահին
մէջ ընդունելի աշակերտաց համար ծնողք պար-
տին տարին քսանք հինգ Օսմանեան լիրա վճա-
րել։

Այս սրահին մէջ աշակերտք պիտի ուսանին
Ա. Քրիստոնէական համառօտ

Բ. Բարոյական կրթութիւն

Գ. Ընթերցանութիւն

Դ. Մաքուր գիր

Ե. Պատմութիւն հայոց համառօտ

Զ. Թուրքանութիւն կոտորակը

Է. Հայերէն քերականութիւն համառօտ։

Այս սրահին աշակերտք երբ դաստաւաց
քննութեանն ու գրաւոր վիպարութեամբը վե-
րայգրեալ ուսումները կատարեն, այն տուն
վարժարանին Տնօրէնութեան կողմանէ աշա-
կերտաց ուսման տեղեկագիրը ծնողաց կուղար-
կուի, և նոյն աշակերտները յիշեալ տեղեկա-
գրին թուականէն Ուսումնարանի մէջ ընդուն-
ուած կը համարուին, և ծնողք պարտին այն
թուականէն հաշուելով տարին երեսուն և հինգ
Օսմանեան լիրա վճարել. իսկ եթէ ծնողք այս
գործադրութիւնը չընդունին, պարտին անմի-
ջապէս Տնօրէնութեան յայտնել։

6. Թէ Ուսումնարանի և թէ Նախակրթա-
րանի աշակերտաց համար տարեկան սահման-
եալ թոշակը ծնողք պարտին չորս վճարմամբ
այն է երեք ամիսը միանգամ՝ կանխիկ վճարել
աշակերտին ի վարժարան մտած օրէն հաշուե-
լով։

7. Եթէ որ և է ժամանակ, որ և է ծնողք
այլ և այլ պատճառաւորութեամբ եռամսեայ
կանխիկ վճարելի պայմանեալ թոշակը ի ժամա-
նակին անվճար թողլով վարժարանին մատու-
կարարութեանը հաւատարակչութեանը վնասէ,
իւր զաւակը ի վարժարանս չուղարկել կը հար-
կադրի։

8. Ի վարժարանս ընդունուած աշակերտին
ուսման վիճակը նախապէս վարժարանին դա-
ստաւացը միջոցաւ պիտի քննուի, և արդիւնքը
տնօրէնութեանէն վաւերացեալ տեղեկագիրով մը
ծնողաց պիտի ուղարկուի։

9. Աշակերտաց հանգերձը՝ ձերմակեղէնը՝
քարեօրան՝ վերմակը՝ անկողինը՝ լոթեղինաց
լուացուիլը՝ և այլ ամեն անձնական գործածու-
թեան համար հարկ եղած պիտի ընդունուի ծնողք
պարտին տալ։

10. Դպրոցական ուսանելաց վերաբերեալ
գրասեղանի՝ դրքի՝ թղթի՝ գրչի՝ և այլ սեռ-
քերն ըստ ամենայնի վարժարանէս պիտի տրը-
ուին։

11. Ինչ առթիւ կամ օրչափ ատենուտն հա-
մար ոչ ըլլայ, եթէ աշակերտ մը անանց վար-
ժարանէս բոլորովին հրաժարած ըլլալու՝ բա-
ցակայ գտնուի, այն բացակայութեան օրերուն
եթէ եռամսեայ կանխիկ վճարուած թոշակ
կայ, զայն յետո պահանջելու իրաւունք չպիտի
ունենայ։

12. Ի վարժարանս պիտի այցելէ արժանա-
ւոր բժիշկ մը որ շարաթը միանգամ պիտի գայ,
և

Ա. Աշակերտաց վիճակը քննելով հիւանդ
ըլլալ կամ չըլլալին պիտի ստուգէ միայն։

Բ. Աշակերտք քաջաղջիկ վիճակաւ պահուե-
լու համար հարկաւոր եղած անոց շարանական
միջոցները ըստ տեղեւոյն և ըստ ժամանակին
պիտի դատադրէ, և անաշտութեան պիտի գոր-
ծադրէ զայն ամենայն խնամով։

— Հիւանդ ըլլալէն ետքը փոխանակ դար-
ման քննութեան, հիւանդ չըլլալու համար միջո-
ցներ բնութենէն ի խնամաւորութիւն։

13. Եթէ աշակերտաց հիւանդանալ պատա-
հի, լսելոյն ծնողաց իմաց արդուելով տուններէն
կուղարկուին, որպէսզի հոն խնամուին ու դար-
մանուին։

14. Տասն և հինգ օրը միանգամ շարաթ իր-
կաններն և ամեն տաղուտարի օրեր՝ սահման-
ւած է աշակերտները փորժարանէս արձակել։

Ամեն գիշերօթիկ վարժարանս ամբարձրութիւն
ունի տարին մէկ երկու ամիս աշակերտաց պա-
րագորգ (վաքսան) տալ իշահ իւր ծախուց
պիւտեղէն և ի հանդիստ անձին. իսկ մեք զայն
շահն ու հանդիստը աշակերտաց օգտին նուի-
րելով որոշած եմք աշակերտաց պարագորգ չը-
տալ, այլ մեր հսկողութեան ներքե պահել և
տաք օրերու մէջ միայն քիչ աշխատցնել, որ-
պէսզի պարագորգի առթիւ աշակերտք ոչ դատ
տուններէն դադրեն, և ոչ ալ ուսումնին մոռնան,
այլ ուսման ընթացքին անընդհատ շարունա-
կուի։

16. Տարին միանգամ ի ներկայութեան ծնո-
ղաց և Ազգ. Ուսումնական Խորհրդոյ, և այլ
հմուտ դաստաւաց, աշակերտները պիտի քնն-
նուին, և արդիւնքը տնօրէնութեանէս վաւե-
րացեալ տեղեկագիրով մը ծնողաց պիտի ու-
ղարկուի։

17. Երբ ծնողք տոյն պայմանաց դորձա-
գրութիւնը պահուտ գտնեն, և այս առթիւ միայն
կամին զաւակին վարժարանէս հանել, այն ա-
տեն իրաւունք ունին աշակերտին մինչ ի վար-
ժարան կեցած օրուան հաշիւն ընել, և եթէ
տեւի կայ պահանջել, իսկ եթէ տոյն օրինա-
գրին պայմանէն դուրս եղող որ և է պատճա-
ռաւ մը զաւակին վարժարանէս հանեն, և ե-
թէ կանխիկ վճարուած եռամսեայ թոշակէն
տունելիք ունենան, պահանջելու իրաւունք
չունին։

ԴԱՍՏԱՍԻՐ

18. Վարժարանիս ուսմանց դաստաւանները
աղբիւ մէջ ծանուցեալ և իրենց յատկանալի
դատաւարութեանց հմուտ անձերէ պիտի ըլլան
միշտ։

19. Բաց ի վերոգրեալ ուսուցիչներէն պիտի
ունենայ մասնաւորապէս ի բարոյական վստահ
կառավարչ մը և գիշերապահ մը, և ծառայե-
լու բաւական պաշտօնեայնէր։

20. Ամեն առաւօտ օրինաւոր նախաճաշ
պիտի տրուի։

21. Յորեկ և երեկոյ երկերիւ տեսակ կե-
րակուր պիտի տրուի։

22. Ըստ եղանակին գոնէ շարաթը երեք
անգամ միւր պիտի տրուի։

23. Կերակէ օրերն երկու տեսակ կերակ-
րոց միայն տեղ անուշեղէն մը պիտի տրուի։

24. Ամեն ծնողաց յօժարակամ պարտաւո-
րութիւն մ'է միջոց միջոց ի վարժարանս ուղե-
լել, և թէ վարժարանիս, և թէ իրենց զաւա-
կացը օգուտ, և պայմանագրութեանն տրա-
մագրութեանը համաձայն իրաւախոհութեամբ
ինչ դիտողութիւն որ ունին «Պատողութեան
տետր» անուն տուածին մէջ արձանագրեն, և

և այս այն իրաւամբ ըլլայ, որ ծնողք իրենց
զաւակացը վրայ ունեցած իրաւասութեան
նկատմամբ բարոյապէս տէրն են վարժարանին։

ԻՍՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պարտից Ծահր տաւ ճիւղայ ու բրտթ օրը
վիշնայէն կմեկնի մայրաքաղաքս գտու
համար։

— Յունաստանի թագաւորին կողմանի-
տաւաւանչան զրկու երէ՛ յունաց ներկայ
ու նախորդ Պատրիարքաց և Երուսաղի-
մայ Պատրիարքին։

— Մնցեալ չորեքշաբթի երեկոյ Պէշիկ-
թաշի նաւավորներէն Եաղուպ անուն
մէկը արդէն իրեն ծանօթ եղող սրտակի
մը հետ մերձակայ տեղ մը կերթայ ձմե-
րուկ ու սեխ ուտելու համար։ Հոն ու-
տել խմելէն յետոյ, Եաղուպ կապանի
ղապարիկն, և վրան գտնուած 38 ոսկին
առնելով խոյս կուտայ անկէջ. բայց
ծամբան իւր տողնայէն և ձեռացր վրայ
տեսնուած արիւնէն մատնուելով՝ կը բռ-
նուի ու ստիկանութեան դուռը կը բեր-
ուի։

— Իզմիրի նաւահանգիստը գտնուող
ներք տեսնելով իր ցուկանաւ մը (է. քաղի-
մէ) ցամաքը խրելու վտանգի մէջ է, օդ-
նաւ թեան կը համարեն նաւերով. բայց մեծ
կըլլայ զարմանքին՝ երբ կտեսնեն որ մէ-
ջը մարդ չկայ, ամբարը լեմնով լեցուն
է և մարդու գիակ մը կայ։ Հետեւեալ
օրը ծովէն գիակ մ'ալ ելեր, և այս եր-
կուքն ալ նաւատար են եղեր։ Տեղական
կառավարութիւնը քննութեան ենթադ-
րեալ է այս դէպքը։

— Մայրաքաղաքիս դադրիական դե-
պանը անցեալ շաբաթ օրը վարդա-
պետարար մակայիներուն հրամանատարին
երթարով՝ շնորհակալութիւն մատուցեր,
և միանգամայն նաւատանաց 300 լիրա
նուիրեր է, իւր տիկինը խեղդուելու վե-
տանգէն ճարտարած ըլլալուն համար։

— Փարիզի Օսմանեան նախորդ դե-
պան Սէրվէր փաշա շաբաթ օրը մայրա-
քաղաքս հասաւ, և հետեւեալ օրը բարձ-
րադատիւ մեծ Եղարքոյն ապարանքը
տեսութեան գնաց։

Դեսպանն իւր տիկինը հետ այսօր մայ-
րաքաղաքէս կմեկնի՝ ժամանակ մը իւր
հայրենիքը բնակելու համար։

— Բումանիոյ իշխանութեան համար
միայն բումանական նշաններով 23 միլիոն
ֆրանկի դրամ՝ կկոխուի եղեր Պիշիւր
մէջ։ Այս լուրը ստուգութեան կարգաւ է
ըստ մեզ, որովհետեւ այս իշխանութիւ-
նը Օսմանեան կառավարութեան ապա-
րադաւեալ ըլլալով, չկրնար դրամ տպել
առանց Օսմանեան նշանոց։ Քանի մը տա-
րի յաւաճ ուղեց միայն բումանական նը-
շաններով ստակ ունենալ, բայց Բ. Դրան
կողմանէ բոլոր ըլլալուն պատճառաւ
եւ կեցաւ։

— Տաճկաստանի մէջ օտարաց կա-
ռածատիրութեան օրէնքը՝ հրահանգի
դեպանն ալ կատարողն այս շաբաթ
հետեւեալ միայն Ամբիկայի հասարա-
կագիտութիւնը կմնայ՝ այս օրէնքը չըս-
տարարուի։

— Ժամանակաւ խթնելու վախճան-
եալ Ապի Բիզա Էֆէնտի ապարանքը
մանալ և շատ պատրաստ դրամ ու գո-

հարեղէն գողցող խրվածները՝ այս օրերս Գարատաղի մէջ բռնուեր ու բանտարկուեր են՝ գողցողները ծախած ատեններն, և Պօլսոյ ստորկանութեան պաշտօնատունը լրած ըլլալով՝ Բ. Դրան կողմանէ գրուեր է Գարատաղի իշխանութեան և Շրտտրայի կուսակալութեան, որ աւաղակները Պօլսոյ զրկեն:

— Թնդանօթարանի վերադառնալ անուանեցաւ Սէյիտ բաշա, և երկրորդ աստիճանի Օսմանիյէ պատուանշան ստացաւ:

— Երաման վսեմախոյլ Արաքսոյ պէյ, կիրակէ երեկոյ դարձեալ Պէյքօղի պարտիզին Բէօշլին մէջ փառաւոր խնճոյք մի տուաւ՝ Նզիպուտի խալիֆն որդւոյ, վեսաներուն և եգիպտական բարձրաստիճան պաշտօնատարաց:

— Իզմիտէն երկու ժամ հետի Արաքսոյ պէյ գիւղի բնակիչներէն անխափաճառ Գրիգոր անուն մէկը գիշեր ատեն լուր անուր լաւած ատենը կէյպէյի էջմէ Գիւղէն թաղար անուն անձը գաղան կարծելով՝ հրացանը վրան պարպեր և շարաշար վիրաւորեր է: Բժշկական քննութիւնը մահացու համարեր են թաղւորին վէրքը, իսկ Գրիգոր կառավարութեան կողմանէ կփնտուտի եղեր:

Աւարտիոյ կայսրը պատուանշան ընծայեր է՝ Պարսից Շահին զիսաւոր պաշտօնէին:

— Սպանիոյ ապստամբութիւնը համարձակեցաւ ուր կոխել մինչև մայրաքաղաքը՝ Մատրիտ: Կառավարական քանի մը շէնքեր ապստամբաց կողմանէ կը բախել տուեր ու մոխիր դարձեր են: Ուրիշ քաղաքի մը մէջ ալ բրտսիական հիւպատոսարանը ածինացեր է ապստամբաց ձեռք: Սակայն միւս կողմանէ կը լսուի, թէ ազգային ժողովը տակաւին բողբոջին յուսահատած չէ. նոր զօրածողով ընելու, դատաւր գինսուրն ու զինուորականը պատժելու և վերջապէս խիստ միջոցներ ձեռք առնելու որոշումներ կընէ նոստած տեղը:

— Լոնտոնի մէջ 18 տարեկան խիստ դեղեցիկ օրիորդ մը՝ որոյ սիրահարը մահերուն գեղին չըլլալուն վրայ գիտողութիւն կընէ եղեր, օր մը լրագրոյ մը մէջ կարգաւոր թէ այս ինչ փողոցը այս անուն ներկարար մը կընայ մարդոց մահերը ուղղած գոյնով ներկել, վաղեր է ներկարարին և խնդրել է որ մազերը գեղին ներկէ. ներկարարը զիսուն մազէն մառ մ'առեր է՝ հետեւեալ օրը ներկեալ զրկելու պայմանաւ: Նոյն գիշերը օրիորդին քունը չէ տարեր մինչև առաւօտ, արդարեւ մազերը գեղին ներկեալ հասեր է ձեռքը, բայց չհանելով՝ դարձեալ ներկարարին գացեր է, և նա ալ նորէն ներկելով զրկեր է. օրիորդն այս անգամ հաւանելով՝ ներկարարին շնորհակալութիւններ և միանգամայն 5½ շիլին վճարելով շիշ մը ներկ առեր գարձեր է: Գանի մ'օր այս ներկը գործածելով աղջկան խելքը գիւնէն դաշեր է, երբ տեսեր է որ մազերը փոխանակ գեղեցիկ մոխրագոյն կըլլան, գունդաղ ունդ կը թափին և զիսուն սկաւառակը երեւան կենէ. վաղեր, ստիկանութեան ծանուցէր և ներկարարը ձերբակալուեր է, բայց ինչ օգուտ...

— Հոլանտայի կառավարութիւնը Ալինի դէմ զինուորական պատրաստութիւնը մեծ փութով յառաջ կ'առնի: Գրեթէ բոլոր հոլանտացիք հայրենասիրաբար կ'օգնեն կառավարութեան. երկրին ամեն կողմը ժողովրդեան մէջ ստակ կ'օղջուի: Ալինի վրայ զրկուելը զօրաց ամասկաններն աւելցունելու, և վիրաւորելոց օգնելու համար: Այս վերջին տեղեկութիւնները բողբոջին սուտ կը հանեն՝ Ալինի հետ Հոլանտայի կառավարութեան հաշտուած և դաշնագրութիւն մը ստորագրած ըլլալը:

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Սուրբ Երուսաղէմի Սրբոց Յովորեանց մամուլէն ելած 1874 թուականի Օրացոյցն, ամէն տարուան պարունակութեանն ի զատ, այս տարի կը բովանդակէ Հայոց ամսաթիւերը և եկեղեցեաց պաշտօնէից դիւրութեան համար իւրաքանչիւր աւուր շարականները իրենց ձայներով հանդերձ:

Այս օրացոյցն, որ կերպիւ մը տօնացոյցի պաշտօնն ալ կը կատարէ, կը ծախուի ի մայրաքաղաքս, Գումդարու Երուսաղէմի տուն, ի գին 40 փարայ:

ՅԱՆՈՍԻ

ՅԱՂԱՅՍ ՊԱՊԻՆ ԵՒ ԺՈՂՈՂՈՅ ՆՈՐԱ
ԵՒ ՅԱՆՆԻՆԻՆԻ

Ն ԾԱՌԱՅԻ ՍՐԵՅ ԿԱՐԴԻՆԻ ԷՃԵՄԻ

Ն ՎԱՊԱՐԱՊՈՒՄ 1874

Գեր. Ա. Վաղեան Գարբիլ սրբազան արքայապետին թարգմանութեամբ Ս. Էջմիածնի տպարանէն իւրոյ ընծայեալ այս պատուական զրքն ամեն բանասիրաց խորին ուշադրութեանն արժանի է:

Հաւանականաբար գերմանացի հմուտ տառաւորանի մը գրչէն ելած ստեղծական անուամբ՝ զրքն յորիստունէսկոն հաւատոյ ամեն մասանց զեղծ մանց վրայ իմաստութեամբ կը խօսի, և մասնաւորապէս պատական եկեղեցեաց հեղհեղէն ընդունած սխալ վարդապետութիւնները մէկի մէկի կը նշանակէ: Յանտը վերջին պատական ժողովէն յառաջ գրուած՝ սակայն ժողովոյն ընդունելիք հերետիկոսական վարդապետութիւնը ժամանակին նշաններէն գուշակելով կը խայտառակէ. եկեղեցական իրաց և անցից խորին հմտութիւն, առողջ և անաչառ դատողութիւն կերեւի այս զրքին մէջ:

Իսկ Հայոց Կէթէի առ Պիոս Թ. Վատիկանեան ժողովոյն և իւր կոնգակին գէմ գրած հաշակաւոր թղթոյն թարգմանութիւնը սոյն զրքին յաւելուածն է. կարծէ որ ամեն մարդ կարգայ: Թարգմանութեան գեղեցիկութիւնը զիրքին արժէքը աւելցուցած է:

Գինն է ամենայն տեղ 56 զուրուշ:
Նաեւ Ս. Էջմիածնի մամուլէն ելած են հետեւեալ կարեւոր հրատարակութիւնք.

ՋԱՅՆ ԲԱՋՄԱՅՑ. Գին 19 ղ:

ԱԶԳԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ, Մինաս վարդապետի Համբարում, Գին 10 ղ:

ԲԵՆԻՄԱՐԻ ՅԻՍԱԿԱՆԻ ԿԵԱՆԲԵՐ. Գործ Զեդիգեանց Շմիթի. թարգմանութիւն ի գերմաներէնէ՝ Փ. Վարդանեան: Գին 7 ղ:

ՍԻՄԵՆՆ Վարդապետի Ապարանցոյ ստիկա պահաւանանց զարմի և մամիկոնեանց սեպի. Գին 10 ղ:

ՈՒՆՏԱՆԵՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ. Հատուած առաջին. Պատմութիւն Հայոց Գին 23 ղ:

ԱՐԲԱՆԱՄ ԿԱՌԱՂԻԿՈՍԻ ԿՐԵՏԱՅԻՈՑ. պատմադրութիւն անցից իւրոց և Նաոր Դահի Պարսից: Գին 20 ղ:

ՋԱՅԱՐԱՄ ԱՐԿԱՆԱԳԻ Պատմադրութիւն Գին 57 ղ:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ տօնից անցից Սեւանայ վանոց: Գին 12 ղ:

ՊԱՏՄԱՆՈՒՄ ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ

Հայերէն պարզ աշխարհաբառ լիզա թարգմանուած:

Կը ծախուի դրամաճառաց քով գին 6 զուրուշ:

ԴՈՒՄԱՆՏԱՐԻԱ

Կիսրոսի այս աղնիւ և սննդարար գինն որ մարմին ու արիւն կ'զօրացնէ, 3 էն մինչև 20 տարեկան, կ'ծախուի Հափաւոր գնով՝ Պօլսոյ Թահմիզ փողոց թիւ 56, և Եէնի ճամիի գրան մէջ Լաստիկճի Պ. Սինէմի խանութը:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈՒՆՈՒԼԻ

Լեարդի, ստամոքսի, և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, նաև ջղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անշարժութեանց հետքերը: Սրտի և երկկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և գրգռելով կենական զարթոյնները կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնութիւն, կրծուութիւն, մազմային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լեցուած կաղեր, զլիթ ցուեր կը վանէ. մարտողութիւնը կը շտիպուորի, և մորմինը մաքրուելով բոլոր այն ազտեղութիւններէ, որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ, ուժեղ, և բնական դերքը կ'զգենու:

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՆՈՒԼԻ

Սրբային հիւանդութիւնք և վէրք բուժելու մասին ունեցած պարսմական յատկութեանցը հաստատիր ընտիրը դեղ մը. հին կամ նոր թուռուր վէրքեր, ուռնցք, քաղցկեղ (չերիէնչէ), սրունից և ստեանց վէրքեր կամ բոլորովին կանցիկ և կամ կրտսնան. օգտակար է նաև հարբուխի, հոգի, սրտի բարախման, մանուած օղացաւ (եէլ) ընտած հիւանդութեան: Իւր կազդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սրբաճա) հիւանդութեան ստիկանիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը դժագորաւէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տափի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով:

Աւելի տանել ուղղող կը հրաւիրուի առ հեղինակն տրքթար Հոլլոուէ ի Վոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 555:

ՊԱՏՄԱՆՔ ՓՈՒՆԶԻ

- 1.— Փուշը 2ՈՐԵԿՏԱՐԹԻ և ԵԱՐԱԹ օրերը կը հրատարակուի:
- 2.— Տարեկան բաժանորդացիներէ միայն չորս արծաթ մէճիւմ կանխիկ վճարելի թէ՛ մօտաքաղաքիս և իւր արտարձանաց և թէ՛ դաւառաց համար:
- 3.— Վեց և երեք ամսաց համար ալ բաժանորդ կընդունուի:
- 4.— Տեղական ու դաւառական թղթատարութեան ծախք խմբագրութիւնը պիտի վճարէ:
- 5.— Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով:
- 6.— Մանուցման սուղը 40 փարայ է մէկ անգամի համար: Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար:
- 7.— Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է զիւր ուղղիկ առ Տիօրէն-Տէր Հ. Ս. Արաճաճեան, Կ. Պօլսոյ Արաճա-Համամ Խալիլ խան միջին յարկ թիւ 49:

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

Հ. Ս. ԱՆԱՃԱՆԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Ս. Դ. ՊԱՐՏԵՂԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ. Եւստոփեան Կան վերաբարկ րիւ 12: